

Szünóra.

A kis csefes.

A kis három éves Kató nyolc hónapi távollét után váratlanul megjelent az óvodában. Hol voltál ilyen soká Kató? A kórházban? — „Nem.” — Anyukánál? — „Nem.” — Hát hol voltál? — „Apukánál” — Csodálkozva ismétlem: Apukánál? Ugyanis elváltan élt az anyja. „Igen apukánál, mert férjhez mentünk.” — felelte a kis Kató.

A szalvéta.

Az étkezésnél használt eszközökről [kanál, kés, villa, tányér, szalvéta stb.] társalogtunk az óvodában. Utoljára felmutatok egy szalvétát s megkérdelem: „Mi ez? s mikor használjuk?” — Csend. — „Hát senk sem tudja, mikor használjuk ezt?” — kérdelem ismét. Ekkor feláll Péterke s nagy hangon, derűs arccal mondja: „Amikor borotválkozunk.” —

A kis hős!

Az óvodás gyermekek az udvaron csoportba verődve, csüfolják egyik társukat. Odamegyek és leintem őket. „Milyen csúnya dolog ez! Ti sem szeretnétek, ha más csüfolna benneteket.” — „De nem ám, — szől közbe egy nagyobb fiú. — Ha a gyerekek Karikának csüfolnak, akkor olyan mérges vagyok, mint egy sáska. Adok nekik piff-puff! jobbra - balra pofonokat. Akkorát szól, mint egy ágyu. De anyukám nekem is ad, még nagyobb, ha a gyerekeket bántom. De hát minék háborítanak föl!”

Indulatszó.

Magyar nyelvtanból felelnek a leánykák a magánvizsgán. Az egyiket hiába faggatják, semmire sem tud felelni. Végre azt mondja a nővér: „Mondjon hát egy indulatszót!” — Erre nekibátorodva, hangsúlyozással mondja: „Indulj!”

KÖZPONTI LAP

Havi közlemények
szent Vince Szeretet-leányai számára.

16. ÉVFOLYAM. 1930. 4. SZÁM

TARTALOM: Újabb lelki kegyelmek a százados évforduló alkalmára. Éjféle mise július 18-án — A szenthivatás nagysága. — A vértanúság. — Jesu, Pater pauperum! — A nővérházak családi tűzhelye. 2. A magány csendjében. — Szemléltessünk. — Ratisbonne Alfonz. Mária atya jellemének néhány vonása. — A Csodás-érem. — Etienne Ker. János. 18. Szent Genovéva műve. — Az őszinteség.

Újabb lelki kegyelmek a százados évforduló alkalmára.

Éjféle mise július 18-án.

Főtisztelendő generális-atyánk — felbátorítva attól a jóindulattól, amellyel a szentséges Atya előbbi kérelmeit teljesítette, — újabban azt a kérelmet terjesztette a Szent-szék elé, hogy 1930 július hó 18-ának éjfélen a Szűzanya legelső megjelenésének emlékére — abban a kápolnában, amelyet szentséges jelenlétével megtisztelt, — csendes avagy nagymiséét mondhassanak és a szentáldozásban részesíthessék a jelenlevőket.

És a Szentséges Atya 1930 április 15-i kelettel ezt a nagy kegyelmet és kiváltságot megadni méltóztatott. Az Anyaház kegyelmi kápolnájában tehát ünnepélyes nagymise lesz e hó 18-19 közti éjfélen, a szentséges Szűz el-

ső megjelenésének órájában. De a Társulat többi kápolnáira nem terjeszthető ki ez a kiváltság, hanem csak arra az egyre, amelyet a szeplőtelen Szűz szentséges jelenlétével megtisztelt.

Búcsúk.

Egy 1930 május 5-ről kelt szentszéki rendelet a rendes feltételek mellett megnyerhető teljes búcsút engedélyez mindazoknak, akik a Csodás-érem centennáriumának triduumi ünnepein résztvesznek a missióspapok és a Szeretet-leányai nyilvános kápolnáiban, oratóriumaiban, sőt a plebánia-templomokban is, ha ott tartatnak meg ez ünnepek.

Egy 1930 május 5-ről kelt másik római rendelet pedig teljes búcsút engedélyez egyszer az évben mind ama híveknek, akik meggyónnak, megáldoznak, egy tetszés szerinti napon meglátogatják a Szeretet-leányai anyaházának kápolnáját és ott a Szentséges Atya szándékaira imádkoznak.

A szenthivatás nagysága.

(Főtisztelendő Verdier (Verdié) generális atyától.)

Az Anyaház júliusi „Visszhang-ja” mindig szent Vincéről emlékezik meg, őt dicséri; és ne feledjük, hogy Labouré Katalin nővér első látomásai szent Vince szívére vonatkoztak. Erről beszéljünk tehát; bőséges ez a téma, szinte kimeríthetetlen.

Jól tudják, kedves nővéreim, hogy szent Vince sohasem szerelte a bókákat; és ha valamelyik levele vagy értekezése folyamán önmagát említeni kényszerült, ismerjük azokat a hízelgéstől nagyon is mentes kifejezést,

amelyekkel magát a legrosszabbnak minősítette, jobban mondva, ostorozta.

Mily nagy lehetett tehát megütközése, amikor egyszer olvasnia kellett, miként dedikálja (ajánlja) a touli kanonok és főesperes egyik művét: *Elmélkedések gyűjtemény*-ét „Vince tisztelendő úrnak, a missióspapok általános főnökének.” Ezt a kanonok urat Machon Lajosnak hívták, dedikációja 1645 április 13-ról kelt.

Igaz, hogy a dedikáció mindig bőkol, másképen nincs is értelme; és a kanonok úr sem fukarkodott a dicsérettekkel. „A missióspapok általános főnöke” ennek láttára bizonyára azt mondta magában, sőt talán hangosan is, hogy a jó kanonok úr ítélete minden mértéket meghalad; nemcsak túloz, hanem teljesen és tökéletesen téved is. Ha kedves nővéreink szent Vince életrajzában elolvassák ezt a dedikációt, akkor velem együtt most az egyszer nem adnak igazat szent Vincének. Hiszen egyszer, az nem számít.

Most az egyszer szent Vince túloz — de ellentétes értelemben, azaz az alázatosság túlzásával. — és a kanonok úrnak van igaza. A missióspapok általános főnöke tehát — olvasgatva a fentemlített tíz elmélkedés dedikációját, — szinte látom, miként kíséri annak minden mondatát tiszteletreméltó fejének egy-egy helytelenítő vagy méltatlankodó bölintésével. De egy helyen bizonyára ijedten, szinte rémülten szakította félbe az olvasást. Amint ismerjük szent Vincénket, volt is rá oka. Itélik meg önmaguk.

„Ha az angyalok emberi alakot öltének, egész bizonyosan úgy élnének, mint Önök. S ha vannak a földön járó szentek, úgy azok olyanok, mint Ön. Nem hízelgek Uram, hanem csak elmondom, amit láttam. Mert ha nem saját szememmel győződtem volna meg a fentiekről, én volnék az első, aki kétségbevonám.”

A jó kanonok ugyanis éppen tíznapos szentmagányát végezte el Szent-Lázárban, szent Vince vezetése mellett. Mint szemtanu beszél tehát arról, aminek boldog szem-

lélője és háladatos élvezője volt. Az ő szeme látott, szive pedig mindent megőrzött.

Vajjon szent Vince tovább olvasta-e akkor a fentemlített dedikációs levelet? Valószínűleg nem; alázatossága bizonyára már előre megborzadt és visszarettent hasonló dicséretnek további olvasásától. Pedig tényleg nem rossz dolog. Olvassák csak el Szent Vince francia művei XIII. kötetének 133. oldalán. Végig megőrzi a dedikációknak ezt a bökölő, de semmikép sem hízelgő hangját.

Nos, minden bökölés nélkül — hiszen most nem dedikációt írok! — nem volna-e lehetséges és kívánatos, hogy a szent Vincére mondott dicséreteket önmaguk is igazolják? Hiszen a gyermekek legnagyobb dicsősége az, ha atyjukat utánozzák? És minél dicsőségesebb az atya, annál nagyobb dicsőség az ő utánzása.

Elmondhatnák, elmondhatnám-e önökről is: „Ha az angyalok emberi alakot öltve a földre szállnának és élethivatást választhatnának, nem úgy élnének-e, mint önök? Mert az bizonyos, hogy a Szeretet hivatását választanák, mely a legjobb rész itt a földön!”

S tényleg, ha jól megfontoljuk a dolgot, ott fenn az égben is mivel foglalkoznak az angyalok? Szolgálnak a jó Istennek. Ez a foglalkozásuk összeforrt lényegükkel; szinte szükségszerű következménye annak, hogy mint szellemi lények, az örök dicsőség természetfölötti rendjébe emeltettek fel.

Ha a földre szállnának, itt sem tehetnének mást, mint hogy szolgálják Istent. És ezt a jó Istent, szolgálataik tárgyát és egyben jutalmát is ugyanott találnák meg, ahol önök, szent Vince hű tanítványai is keresik őt: a szent Eukarisztiában és Jézus Krisztus szegényei között.

Az Oltáriszentség és a szegények! Nem az önök élete-e ez? Hiszen szent Vince oktatásai értelmében ez az élet foglalja magában a földi tökéletesség feltételeit, amennyiben a szemlélődő élet gyönyöreit a tevékeny élet önfeláldozásával egyesíti.

Mindenkor Isten jelenlétében jár és a hit szellemé-

ben Jézus Krisztust látja elrejtve az eukarisztikus vagy pedig a szegénységi fátylak mögött. Mindenkor a szegénynek szolgál, és a szeretet szellemében mindenét, még önmagát is neki adja. Nem tesz különbséget ama szegény között, aki kunyhójában várja látogatásukat és gondozásukat, és ama másik szegény, sőt valamennyinél szegényebb között, aki a tabernákulumban várja látogatásukat és imádatukat! Ez az önök élete. Az Oltáriszentség és a szegények között oszlik az meg, ha igazi leányai szent Vincének, a szegények atyjának és az Oltáriszentség nagy imádójának.

Ha az angyalok a földre szállnának, szolgálati hivatásukat nem másutt és nem másképpen töltenék be. És a különbség az ő életük és az önöké közt nem annak természetében és tárgyában, hanem csak fokozatában és tökéletességében keresendő. Az angyalok is szolgálnák az Eukarisztiát, de jobban s kétségen kívül nagyobb szeretettel, mint önök. Az angyalok is szolgálnák a szegényeket, de jobban, nagyobb hittel és égőbb szeretettel, mint önök.

De bármily szép legyen is ez a hivatás, az angyalok nem szállnak le a földre. Az ő szolgálatuk helye az ég, tehát ott maradnak.

Önök azonban szent Vince követésében, halandó éveik folyamán a teljes isteni szolgálat angyali életét élhetik. Önök is, mint szent Vince, a szegényeknek szolgálhatnak és az ő szavai szerint: „igaz részvétellel, nyájasággal, megnyerő szívésséggel és tisztelettel bánjanak velük, még a legharagosabbakkal is, az áhitat szellemében közeledve hozzájuk.” Ez a szentszabály szövege.

Üdvözítőnknek és a szegényeknek szolgáljanak tehát szent Vince szellemében és követésében! Ez tehát számukra az az eszköz, amellyel megvalósíthatják mindazt, amit az angyalok tehetnének itt a földön. Ezzel valósíthatják meg részükről — már amennyire lehetséges — azt a dicséretet, amelyet a kanonok úr dedikációjában szent Vincére alkalmaz. Ő rászolgált erre a dicséretre; és önök?

Néha, talán elég gyakran, beszédekben vagy dedikációkban földi angyaloknak nevezik önöket. Ez bók. Adja Isten, hogy ne hazug bók legyen az sem most, sem bármikor!

Szenteljék meg szent Vince hónapját bensőségesebb étellel, az Oltáriszentség fokozottabb tiszteletével és szeretetével és a szegények szolgálatának természetfölötti szempontokból eredő tökéletesítésével. Ezzel nagy vigasztalást nyújtanak majd szent Vince szívének és legjobban kimutathatják iránta tartozó gyermeki szeretetüket. Erre törekedjenek tehát, és ezt ériék el.

Ezt kívánom valamennyiüknek egyenkint teljes szívemből. Ezt kérem számukra a jó Istentől, szent Vince közbenjárásával.

Ebben a reményben adom dicső Atyánk, Alapítónk és Mintaképünk nevében az egész Társulatra atyai áldásomat.

Verdier Ferenc
a m. t. m. á. általános főnök.

U. i. Pappá szenteltetésem 50. évfordulója újabb alkalom volt arra, hogy gyermeki, nagylelkű és tevékeny szeretetüket Társulatunk iránt ismét tapasztalhassam. Mindenkor megcsodáltam ezt a ragaszkodásukat és kötelességemnek tartom, hogy megköszönjem. Legyenek meggyőződve, hogy hálám adóját szent Vince lábaihoz tettem le. Köszönet tehát az egész Társulatnak: minden egyes háznak és nővérnek, minden szolgáló- és társnővérnek.

A vértanaság.

(Főtiszteendő Cazol igazgató atyától)

Június havában ünnepeltük a dicsőséges arrasi nővérek emlékét, akik Cambrai-ben szenvedtek vértanaságot. Azért egy pillanatra elterelem tekintetüket a Szeplőtlen Szűz centennáriumos ünnepeiről, és boldog nővértársaik vértanaságára irányítom.

Üdvözlőink ma is mondta, hogy senkinek sincs nagyobb szerete annál, mint aki életét adja oda azért, akit szeret. Az Üdvözlőnek ezt a mondását valósították meg tökéletesen a Vértanúk, amikor vérüket ontották Krisztusért. Az Anyaszentegyház ezért mindenkor különös tisztelettel illette őket és a szentek sorában mindjárt az apostolok után, a hívallók és egyháztanítók előtt következnek.

Ezt tették arrasi nővéreink is. A Szeretet-leányai soráiból ők ontották elsőnek vérüket az Üdvözlőért. Dicső Anyjukkal együtt ők is emelkedtek elsőnek az oltárokra, hogy a hívők tiszteletét fogadják.

De a Szeretet-leányai közül nem egyedül ők jutottak fel az égbe. Szívesen alkalmazom a *Jelenések könyvének* következő szavait a Szeretet-leányainak társulatára is:

Ezután láttam nagy sereget, melyet senki meg nem számíthatott. (Jel. 7, 9.) Igen, mérhetetlen serege a Szeretet-leányainak! Zárt sorokban állnak a Bárány trónja előtt fehér kornettel fejükön és pálmával a kezükben.

Pálmát nem csak azok tartanak majd kezükben, akik Jézus Krisztusért vérüket adták oda, hanem azok is, akik győzelmet arattak önmaguk és a világ fölött. Hiszen önöktől nem azt kívánta a jó Isten, amit arrasi és tientsini nővértársaiktól. Önöknek az volt a hivatásuk, hogy küzdjenek és harcoljanak pálmájukért. A küzdelmek különbözők lehetnek; de a cél egy: Jézus Krisztus szeretete és a mennyország.

Vértanu az, aki életét adja oda Jézus Krisztusért.

De csak vérontással lehet valaki vértanuvá? Az Egyház előtt, hivatalosan, igen. Isten előtt azonban nem. S tényleg nem ily értelemben mondja-e szent Vince is: „Tudják-e, kedves nővéreim, hogy többféle vértanuság is létezik. Azon kívül, amelyet már említettünk (a véres mártíromságról beszéltek éppen) egy másik fajta vértanuság az is, amikor szünet nélkül megtagadjuk szenvedélyeinket; ismét másik, amikor híven kitartunk hivatásunk kötelezettségeinek és gyakorlatainak pontos teljesítésében... Az is egy neme a vértanuságnak, ha valaki az erények gyakorlásában emészti föl magát. Aki így tesz, az Jézus Krisztus igazságait és elveit hirdeti és az ő igazságának és szentségének hitelességéről tesz tanuságot a hívők és pogányok előtt. Aki tehát így él és így hal meg, az is vértanu.”

A Szeretet-leányainak igen nagy serege szentelte így meg önmagát. De ezek sorában is nem találunk-e olyanokat, akik még tovább is mentek az áldozatban, azaz a vértanuságban?

Bizony, vértanuk azok, akik a szó legszorosabb értelmében áldozatai lettek hivatásuknak.

Vértanuk, akik a betegek ágyfejénél kapták meg azt a betegséget, mely őket is sírba vitte. Nem múlik el esztendő, hogy elég nagy számban ne fordulna elő ez az eset. A múlt év októberében is egy fiatal szolgáló-nővér halt meg Luz-i szent Jánosban, aki tifózus lázát egyik ápolt betegétől kapta el... És hányan voltak ilyenek.

Vértanuk, akik túlerőtetés következtében rövidítik meg életüket. Napjainkban mennyi új művet bíznak önfeláldozó buzgóságukra és hány nővér lesz áldozata kötelességteljesítésének és a szegények szeretetének, mert nem kíméli magát. Szeretettel és tisztelettel gondolok nővér-szanatóriumaink és üdülőházaink munkaképtelenné vált lakóira, akik valamennyien önfeláldozásuk áldozatai, tehát vértanuk.

Vértanuk végre azok is, akiknek egész élete jócse-

lekedetekkel telt el, s a szegények szolgálatában önmagukat emésztették föl.

Mily sokféle vértanuság van tehát a Társulatban! Az a meggyőződése, hogy a Szeretet mindegyik leánya, aki hivatásának szentruhájában és a szeretet műveinek gyakorlásában halt meg, Istenért adta oda életét. Nincs is hivatás, mely annyira közel járna a vértanusághoz! „Hogy valaki a Szeretet-leányává lehessen. — mondotta szent Vince — annak mindent el kell hagynia, még önmagát is.” — És ugyebár a mártíromságnak ez a lényeges feltétele.

Néha egészen odavan egy-egy nővér azért, mert véleménye szerint nem szereti a jó Istent. De hát ki bizonyíthatná be jobban Isten iránt való szeretetét, ha nem önk? Rendszerint azt felelem neki: „Ha nem léteznék a jó Isten, vajjon a Szeretet-leányává lett volna-e?” — „Nem, semmi esetre sem.” — „Tehát bebizonyította már, hogy szereti a jó Istent.”

Arrasi nővéreik ünnepe azért legyen tehát kedves előttük, mert önk is azok, amik ők voltak egyszer és azok lesznek, amik ők most. Valóságos vértanusággal? Az is lehetséges. De leginkább azzal, hogy egész hivatási életüket az önfeláldozás gyakorlatai töltik ki, s ezt teljes jogosultsággal a vértanusággal hasonlíthatjuk össze.

Kérjük a Szeplőtelen Szűzet, a Vértanuk Királynéját, eszközölje ki számukra ezt a kegyelmet!

Jesu, Pater pauperum!

Megfigyelték, hogy amikor szent Vince a Jézus-neve litániának fentli szavait mondotta, szíve egészen ellágyult. És ha bármikor valami nyomorúságot vagy különös szükségletet említettek előtte, egész lényét átjárta a résztvevő fájdalom. Lehunyta szemét és fölhúzta vállait, mint olyan, akit lelki kín gyötör.

A nővérházak családi tűzhelye.

2. A magány csendjében.

Ha saját lelkemnek mélyen a szemébe nézek, tömerek fogyatkozást, eltorzulást, átmunkálatlan röögöt tükröz az vissza. Ott lebeg ugyan fölötte a Krisztus lelke után való vágy, az őt követni akarás, de minden lépésnél békóra akadok. Emellett az eredménytelenség kísértése is szüntelen kínoz. Életet, meleg, lelkes életet akarok, s a lélek viharai, árvizei csapkodják hajómat. S mennyi pusztulás, mennyi vízmosás!

Mit tegyek?

Amit Krisztus is tett életében. Mennyei Atyja akaratára bízta magát.

Folyton azt ismételve magamban: Istenem, én szent akarok lenni, azért, mert te ezt kívánod tőlem. És mégis semmi előhaladás! Félek az áldozattól. Irtózom Isten akaratának teljesítésétől. Pedig így megcsalom magamat. Azt hangoztatom s el is akarom magammal hitetni, hogy Isten akaratát teljesítem, holott csak üres feltételeket teszek. Megelégedhetik ezzel Isten?

Nem, ez nem mehet így tovább. Meg kell változnom. Feltétlenül Isten kezébe adom tehát magam. Még a legkisebb dolgot is ebből az áldott kézből fogadok.

És ha a lelki tusa még húsz esztendeig is eltart? És ha maradok a régi ember, aki semmire sem megy? Még akkor sem csüggedek. Istenért, Istennel! Ez lesz a fegyverem. Biztos vagyok, hogy meglesz a győzelem, meglesz az Úr akarata, ha bizó lelkemet a küzdelem fölé emelem.

Van úgy, hogy egész napon át örülök az elmélkedés órájának, s mikor eljön, egyszerre félni kezdek tőle. A jó Jézustól félek? Attól, hogy egy félórát vele leszek, az ő szavát hallom, őt szeretem?

A küzdelemtől való félelem üli el lelkemet. A jó Jézus meg fogja ugyan mutatni az ő akaratát, de én, mert gyáva vagyok, nem fogom tudni azt teljesíteni. Ettől félek.

Ezt a harcot láttatlanul vívom meg s ez a harc nem szűnik meg, amíg élek. Nap-nap után megújul a küzdelem. Reggel, amikor a mennyei vendégség után lelkem Istennel teli, úgy érzem, mi sem szakaszthat el Istentől. Azonban alig zárom be magam után a kápolna ajtaját, mintha kicseréltek volna. Mosolygó lelkemre sűrű köd ül. Még a szó is nehezemre esik. Egy pillanatra kiderül, de nyomban el is sötétül.

Mi ennek az oka? Talán én magam? A ház, a tisztaság, a nővértársak? Talán Őrzőangyalom, avagy talán az elüljárók?

Vonz az Úr kegyelme, hívogat; de az élet, amit végig kell élnem, békóba ver. Az élet, mely — ha természetes módon, tisztán természetes eszközökkel élek, — csak keserű gyümölcsöt terem. Meg kell tanulnom a természetfölötti, a kegyelemteljes, a teli életet élni, s akkor mennyország lesz életem. A szentséges Szűz, az összes angyalok és szentek mind szívesen lejönnének az égből, hogy ezt az életet éljék.

Alig múlt el az ima szentelt órája, egyszerre a kellemtelen gondolatok egész raja körülzümög. Minden bánt, mindentől irtózom. Lehetséges? Hiszen — azt mondják — szorgalmas és kitarító vagyok. És ha Isten keze óv, reggeltől estig a hit és a szeretet láncszemeit fűzőgetem. Mitől félek tehát?

Nem a munkától, sem az önmegtágadástól, hanem attól, hogy az önmegtágadás, a munka nem ama program szerint jön majd, mint ahogyan én azt kívánnám. Azaz nem természetfölötti módon, hanem a saját észjárásom szerint akarom a lelki életet arra a napra berendezni. De mert ez sohasem sikerülhet így, a látszólagosan meddő, folytonos küzdelembe belefáradok; csak rozoga gépnek képzelem magam, tehát csak nagy lelki kinnal cipelem keresztem.

Milyen másként volna, ha csak arra az egyre gondolnék, hogy a szentségi Jézus legelőjének báránykája vagyok, hogy mindent az ő kezéből kapok! A báránykák sem törődnek azzal, hány milimétert nőnek naponként. Merre, milyen legelőre tereli a pásztor, hol töltik majd el az egész napot? Ők csak mennek a pásztor akarata után, s mindig a szeme előtt maradnak.

Belátom, csak Isten kezének hatalma alatt építhetem bennem az Isten templomát; nélküle nem tehetek semmit... jól.

Élet kell nekem és öröm. Ez pedig csak Istenben van. Nincs erényem, nincs örömöm, ha nem Isten kezéből kapom. Ha napközben szívemet a szentségi Jézus felé fordítom úgy, amint azt szentáldozáskor tettem, akkor mi sem árthat nekem; ha azonban érzékeimnek és a világnak engedek, ezek rabbá teszik lelkem, lefogják, elfojtják.

Soha sem fogom dolgaimat elhibázni azért, mert az Úrra gondolok; de ha hibázok, mindig azért hibázok, mert nem gondolok az ő szerető, atyai kezének vezetésére.

Isten felé a szívemet! Amint ő akarja, úgy legyen! A szívnek ez a fölhevülése röpke hullám, — még a röpimánál is rövidebb — amit, ha hozzászoktam, minden pillanatban, önkéntelenül is előidézhetek magamban. Természetfölötti, angyalszárnyakat szerez ez nekem, ha pedig elmulasztom, viharszárnyakkal vergődöm tovább az élet forgatagában.

Szemléltessünk!

(Folytatás.)

Természetráajz. — A szemléltethőség és gyakorlatiaság szempontjából legszerencésebb a természetráajz. Nagyrészt könnyen és a legtermészetesebb úton sajátíthatjuk el. A szemléltetéshez szükséges anyagot bőven és kényelmesen juttatja hozzánk a kert, a mező, a rét és az erdő. Előttünk van az élő állat is a háznál, a mezőn, az erdőben, vagy pedig az élettelen állat kitömve, preparálva. Az ásványtan szintén kezünkbe adja a követ, a kristályt. Szemünk felismeri a formákat, színeket; kezünkkel kitapinthatjuk, érzékelhetjük a súlyát, keménységét, stb. Állatot, növényt szélszedhetünk, behatolhatunk szervezetebe. Egyszóval, sokoldalúan szemléltethetünk.

Már ebből is világosan következik, hogy a szemléltetésnél a tárgyakat legfőljebb kiegészítheti, de sohasem pótolhatja a kép.

Lehet például egy virág képe mégoly művésziiesen megfestve; azért a képen mégsem tapinthatjuk ki a levelet, a termés sajátságait, alakját. A legjobb kép is csupán a szemet elégíti ki; a többi érzéknek nem juttat semmit. Hát ha még rossz is az a kép! Ebben az esetben nem csoda, ha a gyermeket a szabad természetben nem köszöntik ismerősök, ha nem találja fel magát; idegen neki a rét, a mező, sőt a szántó föld és a konyhakert is.

Az ilyen gyermek nem érti meg a természetet. Csak bemagolta, de soha meg nem ismerte, tehát meg sem szerethette. Nem egyszer kegyetlenkedve kézzel-lábbal pusztítja azt. Elmondja, lehadarja a növényről tanultakat, de ha nyomban eléje tartjuk is, amit bemagolt, egyáltalán nem ismer rá.

Hány tanító azt hiszi, hogy eleget tett köteletségének, ha a tankönyvet betanítja. Pedig-pedig ez nem egyéb, mint gyermekkinzás.

Boldogult Meisel apát úr elmondta egy alkalommal, hogyan nevelte őket jóságos tanítójuk a természet megszeretésére. Évtizedek múltak el azóta, de benyomásait az idő sem tudta elhomályosítani.

„Az első természetrajz órán kimentünk a szántóföldekre — beszélte. — A határba érve, nőtára gyujtoltunk: „Járjatok be minden, minden földet“... Pattogott a ritmus s mi annak ütemére lépdeltünk. Jó tanítónk majd szépen arcsorba állított fel minket a felszántott dülő mellett. Erre egy szavallat következett. Minden évben tanultunk egy-egy olyan költeményt, amely a földet, a vetést, a nagy természetet tárgyalja. A szavallat után tanítónk szép beszédet mondott. Felhívta figyelmünket arra, hogy a jó Isten keze, kezének a nyoma itt van közöttünk. Ez az áldott kéz lenyúl a földre; alkot, megszaportja a mi egy szem búzáinkat. Egy zsák burgonya helyett egy szekérral ad.

Azután fölvetetett velünk egy-egy röögöt. „Nézzétek meg jól! Látjátok-e benne a jövő évi kalászt?... Pedig ebből lesz. A növény ebből a röögéből szívja a növekedéséhez szükséges tápanyagot.“ — Mondott még sok szépet és lélekemelőt. Lelkünk elé állította azt a szent igazságot, hogy ebben a kis göröngyben szent erő székel; magyar vér, magyar verejték termékenyíti. Nincs ebben a hazában egy talpalatnyi föld sem, amelyre őseink vére, vereink könnye, verejtéke ne hullott volna.

Majd megint énekbe kezdtünk. Elénekeltek a Himnuszot. Végezetül megcsókoltatta velünk a kezünkben tartott röögöt, a magyar földet.

Nem nevetgéltek senki. Teljes komolysággal és szent megindulással tettük le vissza a többi röög közé. Aztán még fölkesergett az énekünk: „Boldogasszony Anyánk...“

Milyen szép bevezetés! Próbáljuk meg mi is. A földrajz-órával kapcsolatban is megtehetjük. Hiszen ez a tanítvány is röögöt szeretett.

Tehát csak ki a szabad természetbe! Avagy megfordítva, a szép természetet be az iskolába! Hozzuk be a tanítandó növényt az iskolába, ha nem mehetünk ki a

szabadba. Milyen élvezetessé tehetjük így tanításunkat! Mennyi örömet szerezhetünk ilyenkor! Majdnem minden gyermeknek akad elmondani, kérdezni valója. Mennyi érdekes megfigyelésről számolnak be ilyenkor. Mi is érdekelné a gyermeket inkább, mint a hímes pillangó, a tarka, illatos virág? A teremtmény Istenhez emeli a lelkét; megismeri, megszereti a természetet s a természet közelebb viszi őt Isten ismeretéhez és szeretetéhez.

A természetrajzot tankönyvből megtanítani nem lehet. A csak könyvből tanítás ellenszenvenessé teszi magát a tanítványt is. De hogyan is tudna az a szegény gyermek annyi növényt megjegyezni! Az első 4-5-6 még csak megy valahogy, de következik a többi... 20-25. Mindegyiknél ugyanaz a lélekölő sablon: „Gyökere... szára... levele... ilyen meg ilyen.“ Szegény gyermek! Hogy fogja mindezt bevágni? Az elemi iskolában 20-25 növényt tárgyalnak bővebben. Ezenkívül megemlít a könyv egy sereg gyógy-, mérges-, ipari-, fonal- stb. növényt. Szemléltetés, megfigyelés, alapos megbeszélés nélkül megerőlteti, bilincsbe veri a gyermek értelmét, fantáziáját.

„Minek mutassam meg — mondja talán valaki — hiszen a falusi gyermek ezt mind jobban ismeri, mint én magam.“ De ha fölösleges a bemutatás, — mert a falusi gyermek úgyszólamint ismeri — akkor a bemagoltatás még inkább fölösleges. Pedig nem történik-e meg, hogy még be is zárjuk szegénykét, ha nem tudja kedvünkre elmondani, amit tanítottunk?

„Bab, borsó, paradicsom, kukorica — mondogatják — mind olyan dolog, amit mindig lát. Már meg is szokta. Minek tárgyaljam?“ Gyakran látunk, nézünk ismételtelen valamit, és még sem mondhatjuk el róla, hogy ismerjük is. Így van ezzel a gyermek is. Ha a tanterv előírja, tanítványok fontosnak tartják, nekünk sem szabad lekiécsinyelnünk és szemléltetésüket elhanyagolnunk.

Menjünk csak isteni Mesterünk iskolájába. *Mutassátok meg nekem az adópénzt!* (Máté 22, 19.) Felnőttekkel volt dolga, akik a gyűlölt adópénzt jól ismerték, és mégis

előhozhatja, szemlélteti. És milyen meggyőző leckét adott!

A gyermeket is ismeri mindenki és isteni Mesterünk nem elégszik meg e pusztá kijelentéssel: *Ha nem lesztek olyanok, mint a kisdedek,...* — (Luk. 18, 17.) hanem közjük állít egyet, olyat, akinek tekintetéből az ártatlanság sugárzik. Tehát nemcsak általában valamely gyermekről beszél, hanem azt mondja, hogy ilyen, mint ez itt. Szóval, alaposan szemléltet.

Alkalmazzuk a most megfontoltakat. Egy pillangós növényt tanítok, például a babot. Beviszek egy szép virágos szárat, lehetőleg olyat, amelyiken hüvely is van. Felmutatom. Kérdésemre a gyermekek ráfelelik: „Bab.” — „Látom, ismeritek. Beszéljünk tehát róla. Ugye, milyen hosszú gyökere van? — Mit gondoltok, miért? — Mi a gyökér szerepe? — Ezzel mélyre le tud hatolni, azért bírja ki soká a szárazságot. — Próbáljuk lerajzolni. — Hogy nevezzük az ilyen gyökeret? Ha már tanultak más növényt, megkérdezzük, ennek meg annak a növénynek milyen gyökere van? Ez mindjárt ismétlés, megerősítés is.

A gyökéren észrevevesszük a csomócskákat. Ha felsőbb osztályban tanítok, gazdasági vonatkozást is viszek bele. Ismertetem a gyökércsomók lakóit, a nitrifikáló baktériumokat, a nélkül, hogy megnevezném őket. Ezek a baktériumok a levegőből magukba szívják a nitrogént s átadják a növénynek. Beszélünk arról, miért nem jó bab alá az istállótrágya. Talán a gyermekek is tudnak rá példát.

Mérjük le a szár hosszát. Tapintsuk meg. Milyen érdes! Mire való a szőrözet? — A párolgást is csökkenti, meg a kapaszkodásnál is segít. Hogyan helyezkednek el a levelei? — Hány levél van egy közös nyélen? — Tehát összetett. Soroljunk fel egy néhány, már ismert összetett levelet.

Most meg a virágra esik tekintetünk. Mindenik olyan, mint egy szép himes pillangó. Pillangós virág. Nézzük meg jól ezt a virágot. Vegyék te is a kezedekbe. Vigyázva emeljük ki ezt a két szirmot. Mihez hasonlít? Csónak! Még miben hasonlít a csónakhoz? Van két evezője is.

A páratlanul álló nagy szírom a vitorla. Az öt szírom tehát együtt egy kis vitorlás csónakra emlékeztet. Most még azt is nézzük meg, mi van a csónakban. Nyissuk szét ezt a két szirmot. Porzók. A porzók töve édes. Tehát a kis csónakban méz is van. És így tovább.

Tehát az ismert növényen is van szemléltetni, megbeszélni való. Ezzel lekötjük a gyermek figyelmét. Nem únja meg. Azonkívül eleget teszünk a kívánalmaknak is, nem kell a könyvből betanultatni. Vezessük csak tanítványainkat nyitott szemmel a természetben. Láttassunk meg velük sokat. Olyanokat, amiktől lelkük Isten szép csodáira eszmél.

Jól teszünk, ha a könyvben elsőnek tárgyalt növényvel több ideig foglalkozunk. Két-három óra sem sok erre a célra. Annyi példányról gondoskodjunk, hogy legalább is kétfőnek-háromnak jusson egy-egy, hogy ők maguk cselekedhessenek. Szemlélik, szétszedik, észrevételeiket lejegyzik. Ha aztán úgy gondoljuk, hogy az alapfogalmakkal tisztában vannak, a könyveket akár elzárhatjuk a szekrénybe. A többi növény tanulásánál kellő szemléltetéssel már ők maguk is eligazodnak. Az emlékezet támogatására egy-egy rajzot, megjegyzést a füzetbe iktatunk. Egyszóval, tankönyv helyett a jó Isten nyitott könyvéből tanítunk.

Ha néhány növény szemléleténél kellő gyakorlatra tettünk szert, mindent megfigyeltünk, elmondunk, amit csak leolvashattunk róluk, leckét is adhatunk fel ilyenformán: Felmutatok egy gyakrabban található növényt. Megkérdezem, hol láttak ilyet? Megmondjuk a nevét is. Megbeszéljük, hogy a jövő órán majd kikérdezem, mit figyeltek meg rajta. Így aztán rávezetjük a gyermeket arra, hogy figyelje, amit eddig csak nézett.

Általában elvünk legyen, hogy soha ne siessük el tanításunkat. Legalább is addig haladjunk lassu tempóban, amíg az alapokat rakjuk.

A polgáriban egyik órán mutassuk meg, hogy kell a növényt préselni, felragasztani. Az elemiben közösen gyűj-

tünk, már csak azért is, mert ott sok a szegénysorsú gyermek. A következő órán már azzal jönnek, hogy nekik is van növénygyűjteményük. Édesapjuk, fivérük, mindenki segítségükre siet.

Hasonló eljárást követhetünk az állatok tárgyalásánál is. Az elemi iskolának szánt tankönyvben első állat a „Bodri.” A polgári iskola tankönyve is a kutyával kezdi legtöbbször. E kétféle iskola módszere azonban lényegesen eltér egymástól. A polgári iskolában igen jól beválik a növények tárgyalásánál említett módszer.

Az első két-három órán részletezünk. A külső és belső szervek. Egymáshoz való viszonyuk. Az életmód és a különböző szervek kapcsolata. A zsákmányszerzés. Hadd mondják el növendékeink tapasztalataikat. Ne sajnálják az időt az ilyenmű megbeszélésektől. Megtérül az később bőségesen.

Hogy tanításunkat érdekesebbé tegyük, a belszervek tanításánál esetleg végignézhetnők egy sertés boncolását. Vagy pedig egy nyulat, madarat boncolunk fel az iskolában. De sohase boncoljunk élő állatot tanítványaink előtt. Ártunk vele a gyermekek gyöngédségének, hiszen úgyis elég sok az elkeményedett szív. Még a magasabb iskolákban is inkább röntgen átvilágítás mellett ismertetik a belszervek működését.

A nyulat tehát előbb megöljük. Azután a lábaira zsinórt kötünk és a hátára fektetve nagyobb deszkára négy szöggel kifeszítjük. Aztán kissé felemeljük a bőrt és éles ollóval felvágjuk hosszában egészen a szájnyílásig. Most a bőrt óvatosan lefejtve, kétoldalt visszahajtjuk. Megmutatjuk a szervek elhelyezkedését. Fölemeljük a tüdőt, szemléltetjük a szív fekvését. A szájtól kiindulva mutatjuk a légcsövet, annak elágazását. A nyelöcsövet, hogyan megy át a gyomorba. A gyomrot s folytatását a belekbe.

Ennyi aztán elég is.

A madaraknál ugyanígy járunk el. Megfigyeljük a begyet. A megpuhult mag miként jut át a begyből a zúzó-

gyomorba, azaz a zuzába. Ez utóbbit kivesszük, kettévágjuk s megmutatjuk a gyomor falát borító érdes bőrt, az apró kavicsokat, amelyeket azért nyel el a madár, hogy könnyebben megőrlje a magvakat.

Kiemeljük az állat hasznát, kárát; felhívjuk figyelmüket a nép rossz szokásaira. Akárhányszor a leghasznosabb állatot pusztítja: denevért, sündisznót, vakondokat, a leghasznosabb madarakat. Az éneklőt kalitban tartja, a lap-pantyút, uhut tüzzel-vassal pusztítja, üldözi. Akárhányszor kegyetlenkedik is. Például a denevért kiszögezi az istálló ajtajára. Pedig nem szerencsét hoz ez neki, hanem Isten áldását vonja el gazdaságától.

Szólunk a gyermekek gyöngédségéhez. Fölkeltjük szánakozásukat a szegény állatok iránt. Kifejtjük a megölés és a kínzás közti különbséget. Az állatot a mi használatunkra te emelte a jó Isten, tehát megölhetjük; a káros állatokat pusztíthatjuk is, ez kötelességünk; de kínozni soha sem szabad egyet sem. Az állatkínzás bűn. Erre csak durvalelkű gyermek képes. Statisztikai kimutatás szerint a gyilkosok nagyrésze állatkínzással kezdte.

Egy pár idevágó elbeszélést is közbeszúrhatunk. Isten büntetése előbb-utóbb eléri az embert.

„Rokonainknál voltunk falun. A falusiak szokásához híven az egyik ház előtt kint ült a lócán az apa és az anya. Galambösz mindkettő, pedig még javakorabeliek. Körülöttük hat pirosarcú, egészséges gyermek játszik. És feltűnő! Nem hallatszik sem beszéd, sem kacagás. Megszólítom az egyik kis fiút. Nem felel. Végre az apja megszólal: „Nem tud ez beszélni, kérem, egyik sem. Mind a hat néma. Megvert engem a jó Isten, de megérdemeltem.” — Aztán elbeszélte, hogy kamaszgyerek korában az a rossz szokása volt, hogy ha madárfészekre akadt, felmászott a fára, s a kis madárfiókák nyelvét kitepte s úgy rakta vissza őket a fészekbe.

„Hányszor figyelmeztettek, — mondá — te, megver érte a jó Isten! Nem hallgattam az intő szóra. És íme, most minden gyermekem néma. Hat gyermekem van, de

még nem hallottam ezt a szót: Édesapám. Pedig úgy szeretem őket! S még tovább is bűnhődnöm kell, mert ez a hat gyermek az emberiségnek is csak terhe, nyomorékja.“ — Itt már nem folytathatta, hangja zokogásba fulladt.

Régen volt, de nagyon a szívembe vágott ez az elbeszélés. Nem feledhetem azt a szegény, magát vádoló édesapát.

Az ilyen történetkéik elbeszélése sok gyermeket viszatart a kegyetlenkedéstől.

De folytassuk megbeszélésünket tovább. A rovarok. Ezeket is tüzetesen szemléltessük. Szedjük szét egyet. A cserebogár káros, sok is van belőle, tehát nem baj, ha egy jó csomót elpusztítunk.

Spirituszban megöljük. Aztán minden gyermek kap egyet. Irótoll lesz a bonckés. Izekekre szétszedjük. Fej, tor, potroh, csápok, szárnyak. Szemlélhetik. Hogy a gyermekek undorodnak-e, avagy nem, az attól függ, hogy mi hogyan szuggeráljuk őket. A legsikerültebb részeket aztán felvarrjuk egy kartonlapra, hogy később, az összefoglalásoknál újra elővehessük. Beszélünk a rovarok szerepéről a természet háztartásában. Hasznuk, káruk. A károsak elleni védekezés. Utalunk az ingyen munkásokra. Megemlítjük a rovarpusztító madarakat, emlősöket.

Tapasztalásból tudjuk, hogy a szemléltető tanításnál minél lassabban haladunk, annál többre megyünk. Nem kell túlkorán elvégeznünk az új anyagot. A tanterv tavaszra külön ír elő tanulni valót. Ha a téli tananyagot már elvégeztük, s a tavaszt még nem tudjuk bemutatni, ne menjünk tovább. Használjuk fel az időt az eddig tanultak megerősítésére. A tavaszi hónapokban már úgyis nagyon nehezen köthetjük le a gyermekek figyelmét. Haggyunk neki új anyagot; az ismétlés csak untatja.

Megjelenik a hóvirág. Kezükbe adhatom. Szemléltetik minden oldalról. A természet ébredése. rügyfakadás, madaraink visszaérkezése, fészeképítés. A rovarok röpködnek. Zümmögés, virágbeperzés. Fáink lombfakadás előtt virágdíszben állanak. Ha a téli hónapokban mindezt

letárgyaltuk, természetes, hogy varázsát veszti. Meg kellett tanulnia átélés nélkül és most amikor szíve-lelke kifelé vonzza, bent kell felelgetnie arról, amivel nem foglalkozhat. Pedig megfigyelésünkkel kapcsolatban most az őszi tanultakat is felújíthatnók, szinte észrevétlenül ismételnénk.

Egy évszak sem hat annyira a szívre, kedélyre, mint a tavasz. És mindnyájan tudjuk, hogy legszívesebben arra figyelünk, ami minket érdekel.

De mit tegyenek a nagyvárosiak, akik legfeljebb kertészkezből juthatnak néhány szál virághoz? Rendezzünk be magunknak kertcskét. Kisebb ládikába, virágcserepekbe tegyünk földet; vessünk bele néhány szem magvat. A cserepeket az ablakba is tehetjük, hadd lássák tanítványaink a magvak kikelését, szárba szökését, virág- és termés hozását. Néhol az ilyen kis parányi botanikus kert valószínű disze az iskolának. Mennyi várakozás! Hogy lesik a sziklevelek kibuvását! Nézik, figyelik napról-napra! Sok tapasztalatot gyűjthetnek így. Ott künn talán csak most virágzik a bab, s a magukvetette már hüvelyt is hozott.

Itt-ott városban is elvihetjük őket a határba. Mutasuk meg nekik a hullámzó vetést. Hadd hallják a benne bujkáló fűrj pity-palattyát. Lássák a búzavirágot, pipacsot, szarkalábot. Szemléljék növekedési helyén a konkolyt, az aranyrozsot...

Azonban ne higgyük, hogy a falusi gyermeknek nincs szüksége az ilyen célú kirándulásra. Mert ha látja is mindig a vetést, a kaszálót, csak akkor figyel meg, ha valaki erre megtanítja. Hiszen, mert mindennap látja, azért siklik el felette a tekintete.

„De ha csak így beszélgetünk, nézdegélünk, — mondja valaki — mit csinálunk majd a vizsgán? Arra készülni kell.“ — Az egész tanévünk készület volt. Szemléltetve, beszélgetve tanultunk; szemléltetve, beszélgetve felelünk. Bekészíttek egy csomó növényt; esetleg beszámolunk egy kirándulásunkról, kiragadunk a nagy természetből egy ké-

pet s fokról-fokra, lépésről-lépésre elmondjuk tapasztalatainkat s ehhez fűzzük kiegészítésképen mindazt, amit a tárgyról tanultunk.

A rendszert természetesen magamnak összeállítom.

(Folytatjuk.)

Ratisbonne Alfonz

a Csodásérem nagy megtértje.

(Folytatás)

Mária atya jellemének néhány vonása.

Mindenekelőtt a hitből élt. Az élő hit irányította életének minden mozzanatát; fáradalmi, megpróbáltatásai, szenvedései közepette erős hitében talált vigasztalást. Élő hite segítette rá, hogy minden nehézség közepette is kitartson eszméinek megvalósításában és állandóan viselje azokat a gondokat és fáradalmakat, melyeket a szentföldi apostoli művek megalkotása és fenntartása kívánt meg tőle. Röviden összefoglalva, azt állíthatjuk, hogy egész lényének alapvonása, nagysága és nemessége hitéből származott. Azért igen helyesen és találóan mondhatta magáról: „Sok ügyellenséget és mulasztást vehetnek a szememre; de senki sem mondhatja rólam, hogy bármikor is elcsüggedtem volna.“

Fivérét, Tódor atyát egyszer igen megkárosították egy telekvétel alkalmával. Bánatában Alfonz fivéréhez menekült, hogy elmondja neki az esetet. Ez akkor még a jezsuiták noviciátusában tartózkodott. Mihelyt megértette, miről van szó, karonfogta bátyját és a kis Jézus szegényes jászolához vezetve őt, bizalomteljesen csak annyit mondott: „Itt van a mi Kincsünk!“

Mária atya különösebben szerette egyik nővérét és a

jó Isten megadta neki a kegyelmet, hogy őt utolsó betegségében a szentségek fölvetelében részesíthesse. E nővére végrendeletének felbontásakor kiderült, hogy nagy összegeket hagyott Mária atya művei számára. Ez éppen fáradságos európai útjait járta, hogy a műveinek fenntartásához szükséges összegeket előteremtse. S íme, mindenkinek csodálkozására gyengéd tapintattal visszautasította e nem várt összeget. „Nem fogadhatom el. E nagy összeg elfogadása azt a látszatot kelthetné, mintha csak ezért szorgoskodtam volna nővérem lelkének megmentése érdekében. S ez a látszat mások megérésének is akadályul szolgálhatna, már pedig egyetlen lélek üdve drágább nekem, mint a világ összes aránya és ezüstje.“

A hit szellemére vezethető vissza az a lelkiismeretesség is, amellyel a befolyt adományok felhasználását irányította. Azt kívánta, hogy csak a legszükségesebb beszerzésekre fordítsák, szigorúan szem előtt tartva a szegénység szellemét. Ő maga is rendkívül mértékletes életet élt, még betegségében sem engedett ebből.

Szíve tele volt mély alázatossággal. Legjobban tanuskodik erről kiterjedt levelezése, amelyben sokkal szívesebben foglalkozott a szegényekkel és elhagyottakkal, mint a világ nagyjaival. Ha figyelmeztetések alkalmával élénk temperamentumánál fogva néha egy-egy hevesebb vagy keményebb szó csúszott ki ajkán, azonnal szívből alázódott miatta. Nem egyszer borult egyik-másik rendtársa lábaihoz, hogy szigorú dorgálása vagy intése miatt alázatos szívéllyességgel bocsánatát kérje. A lorettói litánia éneklése közben e szavaknál: *Refugium peccatorum, Bűnösök menedéke* — mindig mélyen meghajolt és csep-pet sem bánta, ha mások e miatt megvetéssel illették.

Egyik társalgásából kitetszik mélyen alázatos lelkülete. „Felfoghatja-e, Uram, — mondotta egyik bizalmas emberének, egy szerzetesnek, — hogy Szűz Mária nekem jelent meg és nekem mutatta meg azt a kongregációt, melyet életre kellett kelteni? S hogy ily méltatlannal, mint én vagyok, közölte szent Fiának terveit?“ — Akkor

felállt az illető szerzetes. Mélyen szemébe nézett Mária atyának és így szólt hozzá: „Hogyne fognám föl! Egészen jól megértem, hogy csakis önnek jelen'tett meg.“ — „Miért csakis nekem?“ — „Miért? Azért, mert ha a szent Szűz olyannak jelent volna meg, aki ezt megérdemli, aki méltó eszköze lehetett volna, akkor attól félhetne, hogy kevesebb dicsőség háramlik belőle a jó Istenre. Csakis méltatlanságának köszönheti tehát kiválasztását, mert így minden kétséget kizárólag Istené a dicsőség.“ — Mária atya e szavakra el volt ragadtatva. „Lám most megtanított rá Uram, hogy egészen más szempontból fogjam fel kiválasztásomat. Erre nem is gondoltam még, de sohasem felejttem el többé.“

Élő hitében nagyon jól meg tudta becsülni a szenvedések értékét. Nem is volt hőbb kívánsága, mint hogy mindinkább hasonlónak legyen a töviskoronát viselő Úr Jézushoz. Akik csak felületesen ismerték őt, azokat könnyen tévedésbe ejthette állandóan derült, vidám kedélyesége. De a valóságban egész lelki élete szoros egyesülésben volt a szenvedő Üdvözítővel, akit az *Ecce Homo* szentélyben végzett mindennapos elmélkedései állandóan lelke elé állítottak. Mária atya úgy beszélt az Úr Jézus szenvedéséről, mint aki maga is bőségesen ivott a szenvedés kelyhéből. „A Kálvária hegyéről már csak egyetlen lépés az ég“ — mondogatta.

Az édes Szűzanya iránt bensőséges, szinte tüzes áhítattal viseltetett. Már szent nevének hallatára is nagy meghatottság vett rajta erőt. Nem akarta, hogy másképen nevezzék. Alfonz napján nem is fogadott el semmiféle jókívánatot. „Engem nem Alfonznak kereszteltek — mondotta. — 1842 január 31-én csak az egyetlen Mária nevet kaptam s azért az én névünnepem is augusztus 15-én van, úgy, mint Sion összes leányaié.“

Amikor édes menyeyi Anyjáról beszélt, szinte hiányzottak a szavak, hogy kifejezhesse alázatos, gyengéd szeretetét. Szinte dadogott. Úgy látszott ilyenkor, mintha még mindig vakítaná szemét az a fényesség, mely a szent-

séges Szűz lényéből kisugárzott és amely háromszor is arra kényszerítette, hogy lesüsse szemét, miután csak szent keze magasságáig bírta fölemelni esdő tekintetét.

Szűz Mária volt nagy megpróbáltatásaiban, minden szükségében egyetlen vígasza és reménysége. „1842 óta — írja — minden ügyemben és vállalkozásomban Szűz Mária jobbját éreztem és láttam. Neki köszönhetem, hogy életem legnehezebb pillanataiban sem vesztettem el soha bátorságomat.“

Mária atya egész életét tényleg a Kereszt és Szűz Mária töltötték be. Megtérése reggelén a Kereszt és Mária jelent meg előtte; ez a kettő kísérite őt további életének minden egyes napján. A kereszt és Mária diadalát élvezti immár örökkön örökké.

(Vége)

A Csodásérem.

Germain Mária mint helyettes tanítónő működött egyik franciaországi intézetünk munkaiskolájában, Mont-de Marsan-ban. 1886 karácsonyán megbetegedett. Nagyfokú gyengeség vett rajta erőt és legyőzhetetlen undort érzett minden táplálék iránt. Az orvos nagy vérszegénységet és gyomorbat állapított meg. Gyengesége annyira ment, hogy hivatási teendői alól teljesen fel kellett menteni.

Kilenc hónapig a leggondosabb ápolásban részesült, a várt eredmény helyett azonban állapota mindig aggasztóbb lett. Általános gyöngeség, gyakori ájulások és egészen rendkívüli idegbaj lépett föl. Egész testét erős görcs húzta, lélekzete mindig nehezebb lett, feje görcsösen mozgott ide-oda; összeszorult gégejéből csak a fájdalom és félelem értelmetlen kitérései voltak hallhatók. Mária ezen kínos helyzetben is megőrizte lelke nyugalalmát, türelmét és a Szeplőtelen Szűzbe vetett rendületlen bizalmát. A Csodásérmet többször megcsókolta és rettenetes fájdalmait a jó Istennek ajánlotta fel.

A következő évben az egyik orvos vízkúrát ajánlott. E célból betegünk el is ment Daxba. A különféle fürdők használata hozott is enyhülést, de csupán néhány napra, mert rövid szünet után nemcsak a régi kínos állapot lépett föl újra, hanem gyomra sem tűrte meg többé a táplálékot. Lefölözött tej volt az egyedüli, amit meg tudott enni, s ezt is csupán heves görcsök kíséretében.

A betegség harmadik esztendejében az orvosok ételéssel s erős hajtószerekkel próbálkoztak, de mindhiába; majd ismét a vízkúrával és elektromossággal kísérleteztek, de teljesen eredménytelenül.

Mikor Mária látta, hogy az orvosi tudomány még a betegség nemét sem tudta meghatározni s annál kevésbbé tudott rajta segíteni, még nagyobb bizalommal fordult a jó Istenhez. Legnagyobb szenvedéseit is megadással, türelemmel viselte; megnyugvást talált abban a gondolatban, hogy szenvedésével isteni Üdvözítőjéhez lehet hasonlónak. Lelkének derűjét a szenvedés iskolájában is híven megőrizte és ennek kifejezését a sápadt, sovány arcvonások sem tudták megakadályozni. Mozdulatlanul, mintha csak a kereszten lett volna, feküdt kórágóján. A rózsafüzért sokszor morzsolgatva, szemeit a szeplőlelen Szűz képére szegezte. Legnagyobb öröme a gyakori szentáldozás volt.

Többszörös sürgetésre Lourdesba vitette magát. Zarándoklása sok lelki örömet szerzett neki, de betegségében változás nem állott be. Ezen útjára vonatkozólag mondotta lelkiatyjának: „Őszintén mondhatom, lelkemből nem hiányzott sem a hit sem a bizalom; de úgy éreztem, hogy még nem jött el az idő, hogy Isten megszabadítson szenvedéseimtől.”

Lourdesből visszatérve, a beteg állapota az eddiginél is súlyosabb lett. Lábai most már teljesen felmondták a szolgálatot, sőt beszélőképességét is elvesztette. Egyedüli tápláléka már hosszabb idő óta csak tej volt, s most már azzal is csak nehezen, heves fájdalmak kíséretében tudott élni. Oly nehezen nyelt, hogy a szentáldozáskor is csak egész kis darabkát kaphatott a szent ostyából. A kedves beteg mindinkább növekedő szenvedéseit is hallgatagon viselte, sőt azon volt, hogy azokat lehetőleg elrejtse különösen jó édesanyja előtt, aki kezdettől fogva nagy odaadással ápolta sokat szenvedő gyermekét.

Beköszöntött már a betegség ötödik éve is. Ki írhatná le azt a sok szenvedést, melynek a letűnt évek tanúi voltak! Most

azonban már mindenki azt hitte, hogy elközelget a vég. Mária életét már csak morfium és kloroform tartotta fenn. Ellátták a szentségekkal is. Utána azonban váraiban könnyebbülés állott be és a veszély elmúlni látszott.

Újabb két év múlva a szenvedések még nagyobb erővel támadták meg a beteget. Heves fájdalmai között most már szívtetépő kiáltásokba tört ki, amiért a háztulajdonos felmondta neki a lakást. Ekkor nővéreink kórházába kapott felvételt, ahol külön kis szobácskában lakott.

Betegyát több orvos is látogatta. Az egyik hosszas megfigyelés, tanulmányozás után nagy jóindulattal mondotta: „Meggyógyítani nem tudom, de némi enyhülést mégis szeretnék nyújtani.” Azután segítséggel kiemelte az ágyból. Alig töltött azonban néhány percet a karosszékekben, olyan heves fájdalmak lepték meg, hogy sielve, csaknem élettelenül kellett visszahelyezni ágyába. Az orvost nagyon meglepte ez a faldalmas elváltozás. Bocsánatot kért a szegény betegtől, hogy ily fájdalmat okozott neki, majd hozzáfűzte: „Legnagyobb sajnálattal kell értésére hoznom, hogy ágyát többé nem hagyhatja el.” Mindez november 21-én történt.

Az ismételt orvosi kísérletezések eredménytelensége fényes bizonyíték volt a mellett, hogy Germain Mária betegségén orvosi tudomány nem segíthetett. Bár nagyon hálásan vett minden orvosi beavatkozást, ápolást, egyedüli reményét a szeplőtelen Szűzbe vetette. S Mária gyermeke bizalmában nem csalatkozott. 1893. november 27-én végre ütött számára is a gyógyulás órája.

Ez évben Mont-de-Marson nővérei különös fénnel ülték meg a Csodás érem ünnepét. Mikor Mária az ünnepre való előkészületekről hallott, az az eddig nem érzett erős vágy ébredt lelkében, bár visszaadná egészségét a szent Szűz. Ugyanakkor úgy érezte, hogy a Csodásérmű Szűz meg fogja gyógyítani.

Környezetét s a Máriagyermeket is megkérte, kezdenének vele együtt egy kilencedet a Csodás-érmű Szűzanya tiszteletére. Már annyi csoda történt a kedves éremmel, miért nem lehetne az most is rendkívüli kegyelmek közvetítője? Úgy a kórház, mint az iskolaház nővérei is egyesítették imájukat a betegével. Csupán X. nővér maradt távol. Igen is nagyinak, rendkívülinek találta a gyógyulás lehetőségét.

Mária rövid megszokással már hét év óta mozdulatlanul feküdt. Ezen idő alatt oly fájdalmas idegbántalmakban szenved-

dett, hogy egyesek még nézni sem tudták. Hét év óta egyedüli tápláléka a tej volt, az utolsó években ezt is csak nehezen tudta lenyelni. — Évek óta már csak palatábla segítségével értette meg magát, meri beszélni nem tudott értelmesen. Lábai hét év óta felmondták a szolgálatot.

Ilyen volt a beteg állapota a Csodás-érem ünnepén. Reggeli hat órakor egy férfiápoló elvitte karján a szentmisére s a kápolnában egy előre elkészített nyugágyra helyezte. Szentmise alatt a szentségi Jézussal egyesülhetett. Utána az egyik földszinti társalgóba vitték. Mikor lelkiatyja a szentmise után meglátogatta, e szavakkal fogadta: „Nagyon boldog vagyok, hogy a szentmisén lehettem. hiszen már oly régen nem részesültem ebben a nagy kegyelemben. Igaz, nem gyógyultam meg, de legyen minden, ahogy a jó Isten akarja. Nem óhajtok mást, mint az ő legszentebb akaratát. Lelkiatyám, ismétlem: nagyon boldog vagyok ma.”

A délelőtti folyamán néhány barátnöje és több nővér is meglátogatta. Mikor délben a nővérek az ebédlőbe mentek, Mária egyedül maradt. Nagyon gyöngének érezte magát; félt, hogy az áldáson már nem is vehet részt.

Sötét gondolatok, fájdalmas visszaemlékezések gyötörték. Lelki szemei előtt lebegett sok szenvedése s évekig tartó vértanusága, amelynek vége — ki tudja mikor lesz. Eszébe jutott jó édesanyja is, aki ez idő szerint szintén súlyos beteg volt, s nagyon is érezte a szerető gyermek hiányát... stb. Egyszerre azonban fénysugár tört keresztül a sötét felhőkön és remény, bizalom ébredt a szenvedő lelkében. „Hátha már meg is gyógyított a szent Szűz — gondolta magában. — Talán csak meg kellene próbálnom a fölkelést.” Egy-két percig habozott. „Ha fölkelek, bizonyára esem és senki sincs itt, aki segítségemre jöhetne... mi lesz akkor velem? Nem vakmerőség évekre visszamenő betegség, mozdulatlan fekvés után, ilyen kísérletet tennem?”

Habozása azonban nem tartott sokáig; erős hite legyőzött mindent kételyt. Szeretettel, áhítattal csókolgatta meg a nyakán levő Csodás-érmet, s szívből elmondta a kis fohászt: *Ó bűn nélkül fogantatott Szűz Mária, könyörögj érettünk, kik hozzád menekülünk!* Ezután az ajtókilincsbe fogódzva, fölemelkedett — és ő csodák csodája! — lábai erősek, megbírják a testet. Mélyen meghatva, de a kimondhatatlan öröm dacára is nyugodtan

visszaült s várt néhány percig. Ebéd után X nővér jött a beteghez; ugyanaz, aki túlságos nagy kegyelemnek tartotta, hogy Mária visszanyerje egészségét.

„Kedves nővér, kérem. — mondotta a beteg, ha nem is egész tisztán, de mégis érthetően, — szeretnék fölkelni és járni.” A nővér, aki eddig legkevésbé sem bízott a beteg felgyógyulásában, most a reménység hangján mordá: „Jó, előbb azonban imádkozzuk el háromszor: Ó bűn nélkül... azután majd segítségére leszek a fölkelésben.”

Úgy is történt. A kis ima után a beteg fölkel és föl-alá járt a szobában. A nővér nem tudott hová lenni a csodálkozástól. Könnyezve, a meghatottságtól reszkető hangon mondta: „Nem bíztam, s most még is tanuja lehetek egy csodának.” — Örömmel, s hálátelt szívvel a szent Szűz iránt sietett most már a többi nővér is a csodás-érmű Szűz kegyeltjéhez.

A boldog meggyógyult nemsokára kiment a keribe, bejárta a kis ligetet s ott leterdelt a Szűzanya szobra elé. míg a nővérek s több Mária gyermekek a Magnificatot énekelte. Miután jóságos menyeei Anyja előtt kifejezte háláját, földi édes anyjával is meg szerette volna osztani végtelen örömét. — Ki írhatná le a néhány hét óta ágyban fekvő beteg Germain úrnő örömteljes meglepetését, mikor leányát meglátta?

Mint futó tűz terjedt el a városban a csodás gyógyulás híre. Egymást érte a sok érdeklődő, látogató. Legtöbben könnytelt szemmel kívántak szerencsét Mária gyermekének, aki háláját, boldogságát nem tudta másként kifejezni mint hogy szívéhez szorította drága érmét. A nap izgalmái dacára is résztvett az esti áldáson és szentbeszédén.

Járni tud; de vajjon enni is tud-e? — kérdezték némi aggodalommal egyesek. — Először csak tejet adtak neki; egyszerre azonban nagy étvágyat érzelt, ami éveken keresztül ismeretlen volt előtte s erősebb táplálékot kért. Húslevest, tojást, kalácsot tettek elébe s mindenki legnagyobb csodálatára mindent elfogyasztotta.

A következő napon reggel hat órakor kelt; szentmisére ment, szentáldozáshoz járult s a nap folyamán a ház lakóinak készített közönséges ételekből táplálkozott. Három nappal később, november 30-án, résztvett a közös rózsafűzér-imán, mely alatt hirtelen visszanyerte egészen tiszta, értelmes beszélőképességét is. A gyógyulás most tehát teljes volt.

A tudomány ugyan próbálkozott természetes úton-módon megmagyarázni a feltűnő gyógyulást. Az egyik híres orvos azonban, aki még a gyógyulás előtti napokban is meglátogatta Máriát, azt mondta, hogy hasonló csodás eredménnyel semiféle orvosi tudomány nem dicsekedhetik.

Germain Mária erői ettől kezdve szemlátomást gyarapodtak. A csodás gyógyulását követő második hónapban újból megkezdte 7 év előtt félbeszakított munkáját s önmaga kereste meg mindennapi kenyerét.

Etienne Keresztelő János

XIV. általános főnök életrajza.

1801 - 1874.

18. Szent Genovéva műve.

„Ha Isten Egyházában valamely termékeny mű veszi kezdetét és nem tudjuk, ki hozta létre, — mondotta szent Vince — akkor kézzelfoghatólag a jó Istentől, a világoosság Atyjától származik, akitől minden tökéletes adomány jó.“ — Szent Alapítónk e szavait teljes joggal alkalmazhatjuk szent Genovéva művére is amelyről azt állította Etienne atya, hogy egészen az isteni Gondviselés munkája.

Franciaország fővárosában és környékén minden zaj, minden feltűnés nélkül indult meg a főpásztor buzdításával és áldásával. Szerény kezdetét és eredetét sűrű fátyol borította mindaddig, amíg Étienne atya jónak nem látta, hogy egyik körlevelében elbeszélje eredetét.

Az 1849. év egyik napján két Szeretet-hölgy kereste fel Etienne atyát. E hölgyeket nagyon bántotta, hogy Párizs környékének és külvárosának szegény lakói minden valóságos nevelés nélkül növekednek, élnek és meg is halnak a nélkül, hogy az örökkévalóságra gondolnának. Nagyon

szomorította őket a tudat, hogy annyi keresztény lélek szenved át a földi lét küzdelmeit és keserűségeit a más-világ boldogságának reménye nélkül. E jó hölgyek buzgón keresték a módokat és eszközöket, amelyekkel e veszendő lelkek segítségére jöhessenek.

Tervüket és szándékukat közölték Etienne atyával. A Szeretet-leányainak buzgó önfeláldozására számítva, e külterületeken szeretetműveket ohajtottak létrehozni. A bölcs férfiú megdicsérte a hölgyek buzgóságát, de szent Vince példájára nem intézkedett mindjárt, hogy előbb Isten előtt fontolhassa meg a dolgot.

Két esztendő múlt el, és most már munkához láttak, miután az egyházhatóság engedélyét is kikérték az új műhöz, amelyet Párizs és környéke Védőszentjének, szent Genovévának ajánlottak. Az új mű élén egy elnöknő vezetése alatt hölgyekből álló tanács állt és a Társulat általános főnöke igazgatói címmel volt annak vezetője. Évi tanácskozásait a missiótársulat Anyaházában tartotta.

A gyűlésekről befolyt adományokkal már két éven belül öt szeretet-házat létesített Párizs külvárosában, és öt évvel később, 1856-ban, tizenhat Szeretet-intézmény árasztotta szét jótékony hatását a főváros környékére. Ez intézetekben akkor összesen ötvennyolc Szeretet-leánya működött. Az elemi iskolákban több mint kétezer gyermek nyert az iskolai oktatáson kívül szolid, keresztény nevelést. A kis fiúk és leánykák a napközi otthonokban, a fiatal leányok a külső munkatermekben igen szép számmal foglalkoztak, és a nővérek emellett még körülbelül tizenötezer szegény beteget látogattak és gyámolítottak.

„Mily bőséges gyümölcse termelt az elvetett jó mag-nak — írja Etienne atya e műre vonatkozólag. — Lám, e plebániák templomai nem üresek többé; oly buzgón látogatják a hívők, hogy ma már helyszűkéről panaszkodunk. A helyi lelkészeket nem kerülik el hiveik, hanem a bizalom és tisztelet minden jelével veszik körül.“ — Legjobbban megvilágítja a helyzet üdvös változását az egyik idős plebános úrnak a párizsi érsek előtt tett kö-

vetkező kijelentése: „Mielőtt a Szeretet-leányai hozzánk kerültek, plebániámon száz beteg közül halála előtt alig vette föl öt a végső szentségeket. Amióta pedig nálunk vannak, száz beteg közül alig hal meg öt a végső szentségek nélkül.”

Ugyanez év végén Párizs közigazgatása az eddigi külvárosok nagy részét a főváros területéhez csatolta, s így jelentékeny változás állt be szent Genována műveinek helyzetében. Miután a főváros átvette a területén működő Szeretet-házak fenntartását, az egyesület oly szerencsés helyzetbe jutott, hogy áldásos működését újabb, eddig még meg nem munkált területekre vihette át s ezzel meglíszerezhetette kiszámíthatatlan jótéteményeit.

(Folytatjuk.)

Az őszinteség.

Vince úr hűsége az egyszerűség erényének gyakorlásában minden alkalommal, még a legapróbb körülményekben is megnyilvánult. A sok eset között gyakran megfigyelték nála, hogy ha temérdek, folytonos és legkülönbözőbb elfoglaltsága közepette megtörtént, hogy valami apróságot elfelejtett, például, nem beszélt valakivel, vagy nem válaszolt levelére, vagy más egyebet nem tett meg, amire felkérték, mindig inkább nyíltan bevallotta hibáját, — ámbár sokszor zavarban lehetett miatta, — semhogy valami mentséggel vagy ügyes kifogással élt volna. Bevallotta, hogy mindenkor nagy vigasztalást érzett, ha úgy mondta el a dolgot, ahogyan volt, mert a jó Isten egész különös kegyelmekkel jutalmazza meg az őszinteséget.

(Abelly. III. kötet.)

KÖZPONTI LAP

Havi közlemények szent Vince Szeretet-leányai számára.

Ünnepi szám.

16. ÉVFOLYAM.

1930.

5. SZÁM

TARTALOM: A magyar nemzet és tartomány együttes jubileuma. — Megérkezik a Szentanya küldötte. — Szent Imre szobrának leleplezése. — Szent Imre ereklyéinek érkezése. — Máriatársulatunk országos díszgyűlése. — Ünnepi nagymise a Vérmezőn. — Eucharisztikus gyűlések. — Krisztus Király diadalútja a Dunán. — Az országos Szent Jobb körmenet. — A pápai legátus búcsúja Magyarországtól.

A magyar nemzet és magyar tartomány együttes jubileuma.

A jelen, 1930-as év igazán az Úrnak, a rendkívüli kegyelmeknek esztendeje. Egymást érik benne a jubileumi évfordulók. Szent Vince szíve, a legméltóságosabb Oltáriszentség és szeplőtelen Anyánk égi jelenéseinek századik, főtisztelendő Verdier generális-atyánk áldozárságának ötvenedik, kis magyar tartományunk megalakulásának huszonötödik évfordulója és végül a lilomos magyar királyfi: szent Imre halálának kilencszázadik évfordulója mind ebben a kegyelmi évben van.

Az égi jelenések jubileumáról gyönyörűen emlékezett már meg ft. generális-atyánk május hó 11-én tartott konferenciájában. Magyar tartományunk is méltó fénnel kapcsolódott bele az egész világon megtartott százéves